

Szlovák társalgási klub Oroszlányban

A nemzetiségi kulturális élet és az anyanyelvi olvasás fejlesztése legjobban a tartós művelődési kisközösségekben valósítható meg. A helyi kezdeményezések alapján az ország nemzetiségi településein a hatvanas évek végén alakultak a nemzetiségi klubok.

Jóleső érzés volt beszélni — az évadzáró foglalkozáson — az oroszlányi szlovák társalgási klub munkájáról, amely 1968-ban alakult. A klub működését a II. Rákóczi Ferenc Klubkönyvtárban kezdte meg.

A kezdeti nehézségeket áthidalva, időben sikerült biztosítani a klub működéséhez szükséges tárgyi, technikai és személyi feltételeket. A klub tevékenységét kezdettől fogva háromtagú vezetőség irányítja. Munkáját az első szakaszban az útkeresés jellemezte. Ebben az időszakban a programok eléggé heterogén képet mutattak. A tapasztalatok, igények, elvárások alapján fokozatosan alakult ki a klub profilja.

A klub célját alapszabályban rögzítettük, mely feladatunkká teszi „a tagság általános és politikai művelődése, képzése mellett, egy olyan szocialista szellemű közösség megteremtését, amely feladatának tekinti a szlovák népi hagyományok ápolását, megőrzését, a nyelvi kultúra megismerését, továbbfejlesztését és hasznosítását.”

Így a klub tevékenysége, meghatározott témák szerint kötött és kötetlen programokra épül.

Az első szakaszban a legfontosabb feladatnak a szlovák népi hagyományok összegyűjtését, feldolgozását és megismertetését tartottuk fontosnak, az anyanyelv felhasználásával. A munka eredményességét jelzi az összegyűjtött tárgyi emlékek, népviseletek, népdalok, táncok és szokások filmen való megőrkötése. Igyekeztünk megismertetni a klubtagsággal a hazánk más tájain élő szlovák ajkú lakosok életét, népviseletét, szokásait.

Kapcsolatba kerültünk a békéscsabai és a szarvasi szlovák klubbal, a klubok vezetőivel, akik előadásokat, foglalkozásokat tartottak tag-ságuknak, nagy közmegelegedésre. Kiállítások, filmek segítségével a foglalkozásokon bemutattuk Csehszlovákia szocialista fejlődését, gazdasági életét, szép tájait és nép-

szokásait. Munkánkhoz nagy segítséget kaptunk a Csehszlovák Kultúrától. Az érdeklődés felkeltésének igen hasznos eszköze volt a film. Beszélgetés formájában meg tárgyaltuk a filmek tartalmát és felhasználtuk az ismereteket az adott országról. Különös érdeklődéssel hallgatták a szlovák nyelvű hanglemezeket, melyek népdalok, népszokásokat, táncokat, elevenítettek fel.

Az irodalmi alkotások jobb megismerése érdekében foglalkoztunk a magyar és szlovák irodalmi kapcsolatokkal, a szlovák realista írókkal. Bemutattuk a mai szlovák irodalom legjelesebb íróit és költőit. A klubtagsággal találkoztunk Kormos Sándor és Filadelfi Mihály fiatal szlovák költő is, ők munkásságukról, alkotásaikról beszéltek. A szerzők kiválasztásánál azt is figyelembe vettük, hogy az irodalmi alkotások megtalálhatók legyenek a klubban, vagy a közművelődési könyvtárban.

A klubfoglalkozások vezetésére és különösen az előadások megtartására a legjobb szakembereket kértük fel, elsősorban azokat, akik a témán kívül a hallgatók anyanyelvét is jól ismerték. Az előadásokat anyanyelven tartottuk, de eleinte, ha a tagság összetétele és nyelvtudása úgy kívánta, magyar nyelven is elmondtuk.

A klubtagság stabilizálódott a foglalkozásokon, 25-32 fő vesz részt. Így vált lehetővé, hogy az irodalmi alkotásokon keresztül az olvasóvá nevelést választhattuk fő tevékenységgé, hiszen ezt nagymértékben elősegíti a József Attila Megyei Könyvtár. Az olvasás megkedveltetésének számos módszere közül kettőt választottunk ki: a *felolvasást* és a *beszélgetést*. Mindezt elősegíti a klubtagság nyelvtudásának állandó gyarapítását és szókincsének bővítését.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy a feltételek és a rendszeres programok biztosításával sikerült olyan tartós művelődési kisközösséget létrehozni, amely alkalmas a társaséletnek, a szabad idő kulturált eltöltésének, a nemzetiségi hagyományok ápolásának, az olvasóvá nevelésnek nemes szerepét betölteni.

Danis József,
közműv. felügyelő